

2012 ősz

Falunap – egy vidám esemény

A nyár csúcspontja immár hagyományosan a falunap. Programját nem egyszerű úgy összeállítani, hogy minden generációnak és minden látogató ízlésének megfeleljen. Döntsék el, hogy idén ez sikerült-e a szervezőknek!

A szervezők több kísérleti projekt megvalósításába kezdtek. A program a kora reggeli órákban kezdődött. Elindítottuk a féli bogrács tradícióját – egy gulyásfőző versenyt. Először került sor aszfaltgalambok amatőr lövészeti versenyére. A gyerekek számára játszósarkot hoztunk létre, felfújható várral és más attrakciókkal. A programot egész nap folyamán egy hagyományörző kardsapat tette színesebbé, bemutatva a korabeli szokásokat, a tábori konyhát és a 14.-16. századi történelmi lőfegyvereket.

A látogatók különböző kiállításokat tekinthettek meg: gyümölcsöket, zöldségeket, kézimunkákat, fényképeket, valamint a magyar alapiskola diákjainak a Fél jelene és jövője témára készült rajzait. Délután az ünnepélyes mise után folytatódott a változatos program – a gyerekek zumbát táncoltak, aikido harcművészeti bemutatót láthattunk, mazsorettek és Halászi

testvérközség néptánc-együttese lépett fel. Amatőr és hivatásos énekesek énekelték több generáció kedvenc dalait. Amikor pedig a bűvész varázspál-cájával intett egyet, az égből cukorkák estek alá. A hivatalos program tűzijátékkal fejeződött be, azután pedig utcabállal folytatódott a falunap a reggeli órákig.

A rendezvény háttérében sok lakosunk igyekezete áll. Valakik a programokat és a kiállításokat szervezték, mások a frissítőkről gondoskodtak, díszítették a helyszíneket. Az aktív részvételt minden helyi társadalmi szervezetnek felajánlottuk. A Nyugdíjasklub (a színpad feldíszítése és a kézimunkák kiállítása),

a testi fogyatékosok helyi szervezete (gyümölcs-, zöldség-, virágkiállítás), a Vöröskereszt féli alapszervezete (egészségügyi ügyelet), valamint a sportklub és az öregfiúk (büfé) éltek ajánlatunkkal. Köszönjük készséges hozzáállásukat, segítségüket, jó ötleteiket. Voltak, akik pénzzel segítettek. Mindenkinek nagyon köszönjük! Önök nélkül a falunap nem lett volna ilyen változatos, szép, a program gazdag.

Feladatul kaptam ennek a cikknek a megírását. Mivel a szervező csapat tagja voltam, a sikereket és a hiányosságokat más szemszögből látom, mint a résztvevők. Mindent, amit készítettünk, a lehető legjobb szándékkal tettük önékért, féliekért. Kérem ítélik meg, hogyan sikerült. Minket, szervezőket érdekel az önök véleménye, meglátásai. Lehet, hogy vannak ötleteik arra vonatkozóan, hogyan kellene a következő falunapot megszervezni. A Facebookon a Tomášov/Fél csoportban ezért vitát indítottunk a 2012-es féli falunap témájára.

A falunapról készül fotóriportunk a lap közepén látható.

Barbora Rigóová

Támogassuk a műkedvelő színjátszókört

Ha sorra vennénk az összes művészeti formát az őskortól az újkorig, a színházat a legrégebbiek közé kellene sorolnunk. A többi művészeti formával szemben van egy jellemző vonása. Nem individualista, sikere a csoport erején és képességein áll vagy bukik. Küldetése is közvetlen, csoportos. Számít a közösség többi tagjának rokonszenvére. Értük van a mű megrendezve, értük íródott. A színház legerősebb oldala, hogy mindig az emberek által fontosnak tartott témákról szól, aminek köszönhetően kiélhetik azon természetes vágyukat, hogy az elragadó képzelt világ szereplőivé váljanak. Nem csoda, hogy a társadalom és a kultúra fejlődésével a színház minden községbe „befurakodott”.

Biztosan sokan emlékeznek még azokra az időkre, amikor falunkban is létezett színjátszóköri. Bizony ám! Félben is volt színház! A szórakozás tömeges formáinak elterjedése során szűnt meg, a rádió kezdte kiszorítani, majd a tévé tett be neki végleg. A társadalmi élet viszont fejlődik és az emberek érdeklődése saját szubkultúrák kialakítására megmaradt. Kevesentudják, hogy Szlovákiában ma reneszánszát élik a műkedvelő színjátszóköri. Azokban a községekben, ahol volt színjátszóköri, felelevenítik a régi tradíciókat, máshol új köri jönnek létre. A mennyiségi növekedés szerencsére minőségi fejlődéssel jár. A hazai műkedvelő színjátszás az európai színházi elithez tartozik, néhány együttes pedig a világ legjobbjai közé.

Aki ismeri a magyar kultúrát, tudja, hogy a színház mindig az alapja volt. Községünkben két nyelven beszélünk, két egyforma

Az amatőr színjátszás új távlatokat nyit (Fotó: internet)

szintű – gyakran egyforma vonású, tartalmú és formájú – kultúra él és fejlődik. Ebben a társadalmi helyzetben szeretnénk visszatérni saját színjátszási hagyományainkhoz. Nem a régmúlthoz, hanem egy újhoz, egy vígjátéki irányultságú szerzői színházhoz.

Meggyőződésem, hogy az emberi értékek többsége univerzális és ennek a megismerésnek az alapján szeretnénk alkotni, valamint fogyasztani a kultúrát – közvetlenül, abban a környezetben és viszonyok között, amelyben élünk. A helyi szubkultúrát szeretnénk ápolni, a közösséghez való tartozás tudatát, amely mindezt formálja.

Támogassák a féli színjátszókört! Támogassák saját színházukat mint nézők vagy alkotók. Bizonyosan itt Félben is van elég tehetséges ember. Pozsony közelségét, annak összes kulturális lehetőségével, nem tekintjük konkurenciánknak. Nekünk ugyanis itt biztos hátszágunk van, amiről más városokban csak álmodhatnak. A féli kultúrház mellett, hogy megszépült, egyben megőrizte a színházi

produkciókhoz szükséges eredeti műszaki felszerelését. Varázsoljuk át a mi saját színházi otthonunkká. Fogadjunk magunk közé mindenkit, akihez közel áll a színház, fiatalot, öreget, középkorút. Közös célunk egy vígjátéki irányultságú, amatőr szerzői színjátszóköri felépítése. Örömmel foglalkoznánk az iskoláskorúakkal is. Biztosra veszem, hogy mindebben segítségünkre lesznek a helyi pedagógusok is. Hiszen ők is értékes részei lehetnek a színjátszóköri. Tudnak bánni a szóval, az érzelmekkel, asszertívák és fogékonnyak. Mivel tisztában vagyunk az egyes generációk érdeklődésében mutatkozó különbözőségekkel, teret kívánunk adni a fiatal generációnak egy saját fiatal stúdiószínház kialakítására. Feltételezzük és reméljük, hogy tagjai közül többen együtt fognak működni a felnőtt színjátszóköri.

Évente legalább egy darabot szeretnénk színre vinni, a színjátszóköri mindegyik együttesével. Alkotásunkat nem csak a hazai közönségnek kívánjuk bemutatni, a darabokat a környező, főként a Kis-Duna mikro-

régióknak falvaiba szeretnénk elvinni. Ebben a regionális társulásban akár személyi szinten is együtt szeretnénk működni.

Emellett be szeretnénk kapcsolódni a szlovákiai színházi életbe, részt kívánunk venni a színjátszóköri seregszemléin. Ezekre a seregszemlékre meghívásos, illetve ajánlásos alapon lehet eljutni, ezért, elősegítendő saját minőségbeli fejlődésünket, saját féli színházi fesztivált akarunk kiépíteni. Erre évente egyszer kerülne sor, a hétvégén, öt-hat környékbeli együttes részvételével. A féli nézők így egy újabb lehetőséget kapnának arra, hogy kiéljék kulturális vágyaikat, emellett pedig összehasonlíthassák színjátszóköri színvonalát a többi együttes színvonalával.

Lehet, hogy egy együttest már most ősszel elhívhatnánk hozzá. Mit szólnak hozzá? Amennyiben terveink elnyerték tetszésüket, és kedvük van bekapcsolódni színházi projektünkbe, bátran jelentkezzenek!

Stano Šubík

Valahol megy, valahol nem... miért?

A féli alapiskola egykori diákja vagyok, jelenleg szülő, iskolabarát. Az iskolát nem csak mint oktatási intézménynek, hanem gyermekeink második otthonának tartom. Hiszen néhányan napi 8–9 órát töltenek benne.

Az iskola vezetése és a fenntartó is igyekszik az iskolát saját lehetőségei szerint a legjobban működtetni. A szülői szövetség és a szülők szerepe szintén fontos, segítenek az iskolának megfelelő körülményeket biztosítani gyermekeink neveléséhez. A mi szüleink is mindig segítőkészek voltak, generációk cserélődtek, most rajtunk a sor.

Általában viszont csak mindig ugyanazok a szülők nyújtanak segítő kezet. A segítség formája különböző: pénzbeli hozzájárulás a szülői szövetség alapjába, valaminek az elintézése, az iskola termeinek szebbé tétele, részvétel a szülői bálón, melynek egész bevétele a gyerekek javát szolgálja. A segítség valamennyi formájának megvan a maga létjogosultsága, nem lehet mindent pénzzel elintézni. Néha fel kell tűrni az ingujjakat és munkához állni, hogy gyerekeink tisztább környezetben tanulhassanak.

Szeptemberben Horváth Edina és Kristian Lesko tornatanárok segítséget kértek a szülőktől. Ki szeretnék volna tisztítani az iskolaudvart, a futópályát, a külső kézilabdapályát és a környező területeket. A tornaterem kitarítása szintén égetően sürgőssé vált. A kérés hallatán azt mondtam, semmi gond. A két iskolába 321 tanuló jár – a szlovákba 214, a magyarba 80. Ha csak a szülők fele jön el, a munkát beosztjuk és elvégezzük, amit kell. Hiszen saját gyerekeinkért tesszük.

Nem sokan, de annál lelkesebben (A szerző felvétele)

A brigád szombat reggel kezdődött. A szülők fokozatosan érkeztek, mindenki valamilyen szerszámmal. A munkába a gyerekek is bekapcsolódtak. Összesen kb. 50-en gyűltünk össze. Ezt kissé keveselltem, ám egy ilyen csoport is sokat megtehet. Egy idő után viszont megdöbbenve álltam. Nem a munka miatt, amit rám osztottak, hanem a csalódottság miatt. Ebből a létszámból a szlovák iskolát hat szülő és egy gyerek képviselte. Hadd ne hasonlítsam össze a két iskolát látogató gyerekek és a segítőkész szülők arányát, ezt önök is ki tudják számolni.

A községi hírlevelet kihasználva kértem azoktól a szülőktől, akik szombaton otthon maradtak: „Valóban oly nagy gond egy kis időt találni egy brigádra és segíteni iskolánknak, gyerekeinknek?” Tudom és megértem, hogy mindannyi-

an elfoglaltak vagyunk. Ám mindezt a gyerekeinkért tettük – és remélem, még lesz alkalmunk tenni. A legszebb a gyerekek részvétele volt, akik szüleikkel együtt segítettek a takarításban.

Tisztelt szülők, gondolkodjunk el egy kicsit magunkon. Olyan véleményt is hallottam, hogy a gyereket beíratam, a többi már az iskola dolga. Sajnos ez nem teljesen így működik. A múltban is segíteni kellett, ha szükség volt rá, és mindez most sincs másként. Az iskolaügyben kevés a pénz, az iskolák létükért harcolnak, a pénzt pedig a legszükségesebb kiadásokra használják.

Végezetül meg szeretném köszönni mindenkinek, aki részvételével támogatta ezt a szép gondolatot azon a bizonyos szombaton, és előre köszönöm mindenkinek, akik bármilyen formában is segítő kezet nyújt iskoláinknak.

Lipka József

Egy kedves cseh levél

Tisztelt barátaink, engedjék meg, hogy először bemutatkozzam. Michal Hlucháň a nevem, Rožnov pod Radhoštěm városkában lakom a morva–szlovák határ menti Beszkidekben.

Hogyhogy a távol Rožnovból írok önöknek? 52 évvel ezelőtt vettem el Méri Zsófiát, aki Félből származik. Az utóbbi évtizedekben évente legalább egyszer Félbe látogattunk. Ez alatt a hosszú idő alatt mindig mint második otthonunkba jöttünk ide. Ezért kijelenthetem, jogomban áll értékelni azokat a változásokat, melyek az utóbbi időben Félben lezajlottak. Az alatt a hosszú idő alatt Fél nem változott, az a kedves falu maradt, második otthon, ami volt. Amikor eljöttünk, mindig szívélyesen fogadott Bušínská asszony, nejem testvére és szomszédjai is. Az utóbbi időben viszont fogytában van az erőnk, ezért ritkábban látogatunk haza második otthonunkba. Ezért is leptek meg bennünket kellemesen azok a változások, amelyek Félben zajlottak le. Minden lépésen újítást látni. Fél az utóbbi időben megszépült. Főként a község központja ment át nagy, ízléses változásokon. Mivel – ahogy írtuk – Fél a második otthonunknak számít, ezúton szeretnénk köszönetünket nyilvánítani az önkormányzatnak és Szalay polgármester úrnak. Remélem, nem fognak megharagudni, ha minden polgártársnak és szomszédnak köszönetet mondunk a faluért végzett áldozatos munkájáért.

Köszönjük, hogy elmondhattuk érzéseinket és várjuk a következő találkozót. Baráti üdvözléssel

*Zsófia és Michal Hlucháň,
Rožnov pod Radhoštěm*

A népszámlálás féli eredményei

A Statisztikai Hivatal az elmúlt hónapokban nyilvánosságra hozta a tavalyi népszámlálás községsoros eredményeit.

Ezek szerint Fél lakossága az elmúlt tíz évben mintegy 300 fővel gyarapodott – a többi Pozsony-környéki településsel összevetve ez a 13%-os növekedés nem nevezhető kimagaslóan nagy változásnak.

A legnagyobb változás a falu nemzetiségi összetételében mutatkozik meg. Története során Félnek először van több szlovák lakosa, mint

magyar. 2001-ben a lakosok 55%-a magyar volt, most 52%-a szlováknak vallotta magát.

Míg országosan viszonylag magas volt a nemzetiségüket meg nem vallók száma és aránya (7%), addig Félben csak 41 lakos nemzetisége volt ismeretlen (1,8%).

A már ismertett féli vonatkozású adatokat a táblázatban közöljük. Bővebb adatok és magyarázó információk a Statisztikai Hivatal honlapján érhetők el (www.statistics.sk).

(MSz)

Anyanyelv és a leggyakrabban használt nyelvek*

	anyanyelv	otthon*	nyilvánosságon*
szlovák	1197	1147	1558
magyar	1051	945	571
cseh	16	6	8
ismeretlen	49	245	137

Számítógépes ismeretek

	igen	nem	nincs adat
szövegszerkesztés	1271	730	328
táblázatkezelés	999	934	396
e-mail használata	1218	755	356
internethasználat	1393	651	285

A főbb adatok és a lakosság nemzetiségi összetétele

	2011	2001
lakosok száma	2329	2052
szlovák	1206	849
magyar	1049	1137
cseh	15	15
roma	3	1
ismeretlen	41	44
szlovák (%)	51,8%	41,4%
magyar (%)	45,0%	55,4%

Vallási összetétel

római katolikus	1808
evangélikus	71
református	16
ateista	271
ismeretlen	126

Legmagasabb iskolai végzettség

alapfokú	366
tanonciskolai	596
érettségi vizsga	678
felsőfokú	306
végzettség nélküli	338
ismeretlen	45

* **Megjegyzés:** A nyelvhasználati kérdésénél arra kérdeztek rá, az adott személy mely nyelvet beszéli leggyakrabban otthon, illetve a nyilvánosságon

A gát és a kis vízerőmű

A sápi őslakók Hydrostavnak nevezik, a többiek a fővárosból haza vezető út melletti objektumként ismerik. Szívesen veszik birtokba sportolók, vadászok és halászok, partján randevút adnak egymásnak a szerelmespárok.

A gát Cseklész irányában, nem messze falunktól található, és három fontos vízügyi építményt is magában foglal. A rendszer 19,2 km-re található a Duna fő medrétől, és stratégiaileg a legrövidebb (csak 932 m) helyen a Feketevíztől, melybe egy műcsatornán keresztül ömlik. A zsilip építése 1965-ben fejeződött be, az objektumot ekkor árasztották el vízzel.

A zsiliprendszer a Kis Duna

szintjét 126,60 és 127,50 tengerszint feletti magasságon tartja, és a gravitációnak köszönhetően biztosítja a vizet a Csalóköz nagyterületű öntözőrendszerei számára. A rendszer részét képezik a féli és éberhardi elvezető objektumok is. Kiépítésük az újfalui zsilip fontos vízügyi központtá és többfunkciós vízi építménnyé vált. 90 m³/s maximális vízhozamra volt tervezve, és külön téli és nyári rendszerben működött.

1993 után indult a rendszer átépítése – ekkor kezdődött meg a kis vízerőmű építése is, mely a Kis-Duna vízienergia-potenciálját volthivatott kihasználni. Az erőművet

1996 augusztusában adták át. Átveszi a vízhozamot, amely már korábban is szabadon ment át a zsiliprendszeren, és össze van vele kötve. Az erőmű teljes hossza 35 méter, szélessége 17,40 méter. Az épületnek két földalatti szintje van – itt található a gépház és az irányítórész, a földfeletti szinten található az elosztók és a trafóállomás.

Az elektromos energia előállításáról két Kaplan-típusú közvetlen átfolyású turbinák gondoskodnak, melyeket szinkrongenerátorral kötöttek össze. Maximális térfogatuk 36 m³/s, jelenleg 660 kW/óra energiát adnak az elektromos rendszerbe. Az erőmű

működtetése teljesen automatizált, beleértve a vízmagasság regulációját is. A vízmagasságról szóló adatokat távadókon keresztül adja le, meghibásodás esetén automatikusan leáll az erőmű.

A leírtakból kiténik, hogy a vízi építményeknek rendkívüli hatásuk, jelentőségük van a felszíni és felszín alatti vizek regulációjában – nem csak legközelebbi környékünkön. Meghatározzák a tájat, hatnak a lakosok életére. Védjük őket, minket szolgálnak.

Vladimír Petrik
(A cikk a dunaújfalui
községi hírlapban jelent
meg, a szerkesztők
engedélyével közöljük.)

Ismét az iskolában

A féli szlovák alapiskola, mint teljes szervezetszerű iskola 38. tanévét kezdte idén. 241 tanuló van, minden évfolyamban egy osztállyal, a 8. és 9. évfolyamban párhuzamos osztályokkal, és három iskolai gyerekklubbal.

A tanulók többsége féli. A létszámot a vöki, jányoki és éberhardi gyerekek emelik – ők mind a mi iskolakörzetünkbe tartoznak. Éberhardnak saját iskolája van, hozzánk a felső tagozatos tanulók járnak. Ezen felül érkeznek hozzánk gyerekek iskolakörzetünkön kívülről is, főként a Dunaszerdahelyi járás falvaiból. A tanulásban vagy viselkedésben problémás diákokkal a szenci CPPP pszichológusa dolgozik együtt, aki kéthetente egyszer jön iskolánkba és a foglalkozás céljára külön termet vehet igénybe. Jó az együttműködése a nevelési tanácsadóval és az osztályfőnökökkel, akik ajánlásait átültetik a gyakorlatba. A tanulókkal 15 kvalifikált tanár foglalkozik. A kollektíva stabilizált, folyamatosan egészül ki fiatal pedagógusokkal. A gyerekeknek a pozsonyivánkai zeneiskola szakembereinek irányításával fejleszthetik tehetségüket. A tanítás színvonalát elősegítő didaktikus eszközöket és oktatási segédeszközöket vásároltunk. Számítógépeink, laptopjaink és vetítógépeink vannak. A szülői alapítvány segítségével interaktív táblát vásároltunk.

Az új segédeszközöknek köszönhetően hatékonyabb és kreatívabb lehet a tanítás. A községi fenntartású tornatermet heti három alkalommal vesszük igénybe tornaórákra és iskolaköri tevékenységre. Gondozzuk az iskola parkosított területeit, amelyek tanulóink mozgására és felfrissülésére szolgálnak. A szülői alapítványnak hála játszóteret kaptunk,

amelynek köszönhetően a szünetek alatt és a napköziben aktív mozgásra van lehetőség. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a községi önkormányzatnak az iskolaudvar és az Iskola utcai járda leaszfaltozásáért. Ennek köszönhetően nőtt a gyerekek biztonsága.

Az oktatói-nevelői tevékenység részeként a tanulók kommunikatív képességeit, informatikai műveltségüket, német és angol nyelvi felkészültségüket, környezetvédelmi tudatosságukat kívánjuk fejleszteni, a humanista szellem elveinek megfelelően.

Az iskola eddig 12 tantermet használt, ebből kettő volt szaktanterem (számítógépes terem és a napközi terem). A korlátozott osztályszám és a tanulók számának emelkedése arra kényszerít minket, hogy új helyiségeket

keressünk. A 2011/12-es tanévben a szomszédos iskola tantermében oktattuk az angol nyelvet.

Helyszűke miatt nincs módunkban felszámolni a nem túl megfelelő helyen, az épületet összekötő hallban lévő ruhatárakat. Az oktatási folyamatot kultúrrendezvények és nevelő jellegű koncertek látogatásával tarkítjuk. A kirándulásokon, exkurziókon, a természeti iskolákban, sítanfolyamokon a tanulók megismerhetik az ország szépségeit. Az órák után különböző szakköröket látogathatnak a diákok.

Bízom benne, hogy karöltve a szülőkkel és mindenkivel, akinek szívügye gyermekeink jövője, elérjük az oktatási tervben lefektetetteket és az iskola 2012/13-as tervét.

*Mária Máčeková
az iskola igazgatója*

Köszönet a legértékesebb ajándékért

Szeptember 4-én a Nemzeti Transzfúziós Szolgálat térítésmentes vérvételi akciójára került sor a féli kultúrházban. Ezúton szeretnénk megköszönni a véradóknak a részvételt – mind ingyenesen adományoztak.

A véradással testünket edzük azokra a rendkívüli esetekre, amikor sok vért veszünk, a véradás mellett hozzájárul a szervezet regenerálásához is. A vérszint csökkenése a szervezetet új, friss vérésekkel előállítására ösztönzi. A véradók általában jobban érzik magukat, mint azok, akik nem adományoznak, és testük megfiatalodásáról számolnak be.

A véradás előtt a vér komplexkivizsgálásárára kerül sor, így a véradó meggyőződhet róla, hogy egészséges. Ez a tett az emberség jele, életünk része kellene, hogy legyen. Hiszen soha nem tudjuk, hogy mikor lesz szükségünk vérré...

a féli Vöröskereszt

Rendezvénynaptár

Az év vége gazdag lesz társasági és kulturális rendezvényekben. Mindenkit szeretettel meghívunk rájuk. A hírlevél lapzártájáig ezeket az akciókat jelezték felénk:

október 10.	magyar ovibál (szervező: szülői szövetség)
november 10.	kártyaverseny (szerv.: féli sportklub)
november 24.	Katalin bál (szerv.: féli sportklub)
december 2.	karácsonyi vásár (szerv.: kulturális és iskolai bizottság)
december 5.	a karácsonyfa ünnepélyes felállítása és a Mikulás érkezése (szerv.: kulturális és iskolai bizottság)
december 16.	élő betlehem (szerv.: kulturális és iskolai bizottság, féli cserkészek)
december 31.	szilveszteri multság és újévvarás, újévi tűzijáték (szerv.: kulturális és iskolai bizottság, a polgármester védnökségével)

Ezeket és a többi féli eseményt is megtalálja a Facebookon. Elég, ha csatlakozik a Tomášov/Fél csoporthoz.

Határozat

3/2012. számú határozat Fél község képviselőtestületének 2012. június 25-i üléséről

A féli képviselőtestület

A: tudomásul veszi

1. a szlovák alapiskola igazgatójának beszámolóját
2. a magyar alapiskola igazgatójának beszámolóját
3. a féli sportklub elnökének beszámolóját
4. a könyvvizsgáló Fél község vezetésének küldött levelét
5. a polgármester javaslatát a 390/2011 sz. törvénynek a féli alapiskolák osztályainak létszámára való applikálásáról
6. Ing. PhD. Petra Gabčo delegálását a szlovák alapiskola tanácsába
7. PaedDr. Farkas Gertrúd, Nagy Magdolna, Mgr. Vitálos Balázs és Méry Irén delegálását a magyar alapiskola tanácsába
8. a polgármester beszámolóját a község projektjeiről
9. a polgármester beszámolóját a bérlakásokról
10. a polgármester beszámolóját a Fél község tervezett építkezéseiről

B: jóváhagyja

1. az 1275/119 sz. ajándékozott parcella és a telken lévő csatornahálózat tulajdonjogának átruházását
2. a PIK FONDRK Kft., Tehelná 24, 900 44 Fél, IČO: 35 871 881 tulajdonában lévő, 3114 m² területű, LV 2006. sz. tulajdonjogi lapon szereplő 1228/16 sz. parcellára vonatkozó elővételi jog kihasználását
3. Az 1/2012 sz. kiegészítés elfogadását az 5/2009 sz. helyi érvényű rendelethez, mely a Fél területén működő óvodák és iskolák működési és bérköltségre történő dotációinak meghatározására vonatkozik
4. Előzetes beleegyezését az 1268/7 (E) és az 1268/8 (E) sz. parcellán történő ökofarm építésére

C: nem hagyja jóvá

1. A 324. sz. községi telek eladását Erika Hadžijusufovičovánek
2. A 324/2. sz. községi telek eladását Daniela Hollsteinerovánek

D: megbízza

1. A polgármestert a PIK FONDRK Kft., Tehelná 24, 900 44 Fél, IČO: 35 871 881 tulajdonában lévő, 3114 m² területű, LV 2006. sz. tulajdonjogi lapon szereplő 1228/16 sz. parcella megvételére felvenni kívánt hitel elintézésével

Kelt Félben, 2012. szeptember 10-én.

Szalay József polgármester

ŽTP-parkolókartya

ŽTP-kártya tulajdonosok figyelem, lejár a kártya érvényessége!

A 2009. január 1. előtt kiállított, „súlyosan egészségkárosult személyt vagy súlyosan mozgássérült, individuális szállításra szoruló személyt szállító autót” megjelölések 2012. december 31-vel lejárnak.

Egészségkárosult természetes személy parkolókartya

A komplex orvosi szakvélemény által individuális személyszállításra utalt ŽTP-kártyával rendelkező természetes személyek, a jogilag vak vagy teljesen vak személyek számára a Munka, Szociális és Családügyi Hivatal (a féli lakosok számára Szencen a Kysucká urca 14. alatt) jogosult parkolókartya kiállítására. A parkolókartyt az autó első részében kell elhelyezni, úgy, hogy az ellenőrző szervek parkolás közben is láthatóak. A parkolókartya

által biztosított előnyöket a közúti forgalomról szóló 8/2009 sz. törvény szabályozza. Parkolókartya a ŽTP-kártyával rendelkező, individuális személyszállításra utalt vagy vakságban szenvedő személyt szállító járműre használható.

A parkolókartyt csak az a természetes személy használhatja, akinek az illetékes munkaügyi hivatal vagy más illetékes külföldi hivatal kiadta. A kártya csak azon személyek szállítására használható, akik megkapták. A sofőr köteles eltávolítani a kártyát, ha autóját nem egészségkárosodott személy szállítására használja.

A parkolókartyával rendelkező sofőr:

- parkolhat a ŽTP-kártyával rendelkező személyek szállítását biztosító autó leállítására fenntartott helyen
- nem kell betartania az autó leállítására vonatkozó korlátozó szabályt
- olyan úton is közlekedhet, ahol a behajtás engedélyhez van kötve, illetve gyalogos zónába is behajthat: emellett nem szabad veszélyeztetnie a közlekedés biztonságát. Emellett természetesen be kell tartania a rendőrök felszólításait és parancsait.

A parkolókartya kiállítását írásban kell kérvényezni az illetékes munka-, szociális és családügyi hivataltól.

RC SZTP

Fél község hírlevele

Megjelenik negyedévente, mint a Féli Községi Hivatal kiadványa, Szalay József polgármester vezetése alatt.

Szerkesztőbizottság: Lýdia Korecká, Lipka József, Mózes Szabolcs, Barbora Rigóová

Szerkesztés: Lýdia Korecká, Mózes Szabolcs. Tördelés és grafikai utómunka: Mózes Szabolcs. Nyomta: Kasico rt. Pozsony. Az írások szerkesztésének, rövidítésének jogát fenntartjuk! Példányszám: 800.

Kapcsolat: OÚ Tomášov, ul. 1 mája č. 5, 900 44 Tomášov. E-mail: tomasov@tomasov.sk. A kiadvány ingyenes.

A magyar alapiskola tevékenysége

Az elmúlt tanévben (2011/2012) 85 tanuló látogatta iskolánkat. A nehézségek ellenére a pedagógusok igyekeztek megtartani az oktatási-nevelési folyamat magas színvonalát, és változatosabbá tenni az iskola életét az előírt kötelezettségeken felül. A tanulók testi és lelki képességeit a kézilabda segítségével fejlesztjük, nagy hangsúlyt fektetünk az informatikai műveltség és a környezetvédelmi öntudat fejlesztésére.

A tanári kart 14 pedagógiai alkalmazott alkotta, ám nem mindegyikük dolgozott nálunk főállásban: átlagos számuk 11,3 volt. A pedagógusok folyamatos képzésében hat tanár kapcsolódott be.

Az oktatási folyamat színvonala kiváló volt, amit a Tesztelés 9 eredményei is igazoltak. Matematikából 29, magyar nyelv és irodalomból 8,5, szlovák nyelv és irodalomból pedig 24,5 százalékponttal értünk jobb eredményt az országos átlagnál. A Tesztelés 4 és a Tesztelés 8 eredményei még nem ismertek. Iskolánk befejezése után 14 diák középiskolában folytatja tanulmányait.

Az iskolaköri tevékenységekben – öt körben, 10 csoportban – összesen 72 tanuló vett részt. Az iskolai sportklub két csoportban tevékenykedik, a részt vevő diákok száma 42 volt. A tantárgyi és a sportversenyeken tanulóink kimagasló eredményeket értek el. Nemzetközi versenybe 17 tanuló kapcsolódott be, elért eredményeik alapján pedig kijelenthetjük, sikeresek voltak – az eredményekről részletesen a községi hírlevél legutóbbi, 2. számában számoltunk be részletesen.

Az iskolaterv keretén belül a diákok három színházi előadást láttak, az iskolai és községi rendezvényeken 12 kultúrprogramot mutattunk

A község segítségét eredményeinkkel kívánjuk meghálálni, melyekkel Fél propagáljuk. (Fotó: magyar AI)

be. Sí- és úszótanfolyamot, természetiskolát és egyéb exkurziókat szerveztünk, összesen 40 iskolai akciót.

Ebben az iskolai évben költöztettük át az iskolai könyvtárat az alagsorba, ebben a helyiségben helyeztük el az interaktív táblát, melyet 2%-os adójóváírásból és az SZMSZS forrásaiból vetünk. A másik felújított alagsori helyiségben a műszaki tárgy oktatását szolgáló műhelyet rendeztünk. Az oktatás modernizációjának projektje keretén belül két laptopot kaptunk. A féli önkormányzat a környezetvédelmi minisztérium időszaki esőzései okozta problémák megelőzésére kiírt projektjének keretén belül támogatást nyert az iskola körüli lebetonozott területek rekonstrukciójára: a felújított felület elvezeti az esővizet az épülettől, biztosítja a biztonságos közlekedést és emeli az iskolaudvar esztétikumát.

A 2012/2013-as új tanévet több változtatással kezdtük:

- a számítástechnikai terem 4 új gépet kapott (egyét saját forrásból, hármát az SZMSZS forrásaiból)
- a fiú WC-t teljesen felújítottuk (saját költségre), mivel balesetveszélyes állapotban volt
- takarékoskodási céllal az iskolagondnoki állást 50%-os

részmunkaidőre változtattuk, a feladatok egyes részeit a takarítónők vették át

- a kellemetlen hírek közé tartozik, hogy az épület elektromos vezetékai és a fűtőrendszer elavultak, teljes felújítást igényelnének.

Az új tanévben 80 tanuló van, a 3. és a 4. évfolyam összevont osztályban tanul. A pedagógusok száma 15, a tanítási órákra átszámítva 12,57. Az 1.–9. osztályban összesen 260 órát tartunk, ebből 30,5 órát az összevont osztályokban. A tanárok rövid távú helyettesítését (pl. iskoláztatás alatt) szintén óraösszevonással oldjuk meg. Iskolaiügy évek óta egyik legkellemetlenebb jelensége a hiányzó tankönyvek és munkafüzetek. Az oktatásü-

gyi minisztérium a megrendelt 127 tankönyvfajtából (melyeket a tárca kínálata alapján rendeltünk) eddig 48-at szállított le!

A tavalyihoz hasonló aktivitásokat tervezünk. A tanulókat igyekszünk bekapcsolni a tantárgyi és sportvetélkedőkbe, hogy tapasztalatokat és megfelelő készségeket szerezzenek tudásuk prezentálásakor, ezáltal is támogatva őket az alkotó tevékenységben és az egészséges önbizalom építésében. Az iskola gondmentes működését csak a fenntartó féli önkormányzat segítségével tudjuk bebiztosítani. A helyi képviselőtestület, élén Szalay József polgármester úrral az egész tanév során térítésmentesen bocsátja rendelkezésünkre a tornatermet és teszi lehetővé a kézilabdacsapat utaztatását a mérkőzésekre. A község segítségével tudjuk bebiztosítani alkalmazottaink fizetésének szinten tartását (a személyi pótlékok és jutalmak nélkül). Tudatában vagyunk, hogy a község támogatása nélkül nem létezhet az iskola: a segítséget eredményeinkkel kívánjuk meghálálni, melyekkel Fél községet propagáljuk Szlovákiába és külföldön is.

*Pomichal Mária
iskolaigazgató*

Köszönet az adakozásért

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a féli templom orgonájának javításába anyagilag bekapcsolódtak. Postai utalványokon a mai napig összesen 97-en adakoztak. Az összegyűlt összeg 9.046 euró. Isten fizesse meg mindenkinek!

Ebben az évben 34.000 Eurót kell kifizetni. Várjuk a további adakozást, elsősorban a vállalkozókra számítunk. A körzeti hivatal 2012. november 30-ig engedélyezte a nyilvános gyűjtést.

Előre is köszönöm a további adakozást.

Zsidó János esperesplébános

Újra az óvodában

A Féli Magyar Tanítási Nyelvű Óvodában a 2012/2013-as iskolai évet 21 gyerekkel kezdtük. Ebből 5 nagycsoportos, 6 középső csoportos és 10 kiscsoportos óvodás látogatja Katica óvodánkat. A létszám januártól 25-re nő, aminek nagyon örülünk.

Ebben az iskolai évben is bevezettük a zenés-mozgásos kört, ahol a gyerekek magyar népdalokat tanulnak, táncal egybekötve és egyben felkészülünk a Duna Menti Tavasz báb- és színjátészó fesztiválra. A másik kör – ismerkedés az angol nyelvvel, itt a gyerekek játékosan tanulják meg az angol szavakat, verseket, dalokat. A zumba is nagy sikert aratott az elmúlt évben, idén is elkezdjük a gyerekek nagy örömeire. Hetente egyszer fejlesztőpedagógus, havonta egyszer pedig logopédus foglalkozik a gyerekekkel.

A szülők segítségének, lelkesedésének köszönhetően tartalmas, élménydús és örömteli az óvodai életünk, szívesen bekapcsolódnak az óvodai élet mindennapjaiba. Aktívan részt vesznek a tavaszi, őszi brigádon, ami szeptember elején meg is valósult. Mászókákat, hintákat festettek be, kis házikót vettek és fel is állították az udvaron a kinti játékok, hinták raktározására. Nagy lelkesedéssel készülőd-

nek a hagyományos szülői bálra, melynek bevételéből – ahogy minden évben – játékokat, segédeszközöket, bútorokat vesznek csemetéik részére.

Ebben az évben az új nevelési programunkban nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmódra és a környezeti nevelésre. Kiemelt nevelési feladatként határoztuk meg a gyerekek egészséges életviteligényének alakítását, testi, lelki fejlődésük elősegítését, a környezet tevékeny megismerését, szeretetét és védelmét. Gyermekünket fokozatosan, játszva kell megtanítani a minket körülvevő természet adta lehetőségek elsajátítására, az élőlények „tisztelőtére”, a környezet ápolására, feltésére.

Célunk, hogy minden gyerek az iskola előtti időszak végén elsajátítsa a koruknak megfelelő testi és lelki fejlődés alapjait, felkészültek legyenek az iskolai életre, továbbtanulásra, önállóságra és egyben a közösségi életre, elsajátítsák az államnyelv – szlovák nyelv alapjait. Fontos, hogy a gyermek először megértse, miről beszélünk, majd később kommunikáljon államnyelven úgy, hogy tudja, mit mond.

Ami nagyon fontos egy kisgyermek életében, hogy anyanyelvén ismerje meg a világot. Az óvodába kerülés

előtt az első mese, a versikék mind anyanyelven hangzotnak el, majd az óvodában anyanyelven fejlesztjük tovább a gyerekek személyiségét, érzélemvilágát.

A pozitív lelki fejlődéshez elengedhetetlen, hogy az otthon használatos nyelvi közeget biztosítsuk a magyar gyerekek számára az óvodában, iskolában. Így növekszik önbizalmuk, kreativitásuk, nem lesznek szorongóak, nem lesznek identitás gondjaik, kevésbé sérül személyiségük, kiegyensúlyozott embereké válhatnak. Ne akarjunk vélt elvárásoknak megfelelni. Ez ennél mélyebb! Nem véletlenül születünk magyarnak, szlováknak, németnek....Egy közösség, egy család egy nemzet tagjává válunk, beleszületünk egy kultúrába, egy nyelvbe.

Az óvónők oktató-nevelő munkája a gyermek személyiségfejlesztésére és az iskolaérettségi szint elérésére irányul. Arra törekedünk, hogy szeretettel és őszinte motiválással segítsük őket. A szülők megbízható segítői leszünk a gyermekek nevelésében. Meg vagyunk győződve arról, hogy a gyermek az élet értelme, ezért kívánunk nekik gondtalan, örömteli és vidám gyerekkort.

*Méry Irén
az óvoda igazgatónöje*

A fociklub bővíti sorait

Kedves szülők, a labdarúgás szerelmesei! Nagy szeretettel várjuk gyerekcsapatunk új tagjait. Hozzák el gyerekeiket és jöjjenek el megmutatni ügyességüket. Nyaranta kedden és pénteken 17 órától találkozunk a féli focipályán, télen pedig szerdán 17 órától az iskola tornatermében kezdünk. Az előkészítőbe a 2002-2007 között született gyere-

kek (fiúk és lányok) jelentkezését várjuk, az 1998-2001 között születetteket pedig a gyerekcsapatba.

Célunk, hogy a sportra fogékony gyerekekből fiatal sportolókat neveljünk, megtanítsuk őket a mozgás és a futballtechnika alapjaira, kibontakoztassuk sporttehetségüket. A gyerekek csodálatos élményekkel

gazdagodnak és új barátságokat kötnek.

Valljuk, hogy a sport a legjobb ellenszer az utca veszélyeivel szemben.

Ha bárminemű kérdésük lenne, forduljanak bizalommal hozzánk az alábbi telefonszámokon: 0908 136 537, 0905 233 730. Várjuk jelentkezésüket!

Nagy Norbert

Fent vagyunk a Facebookon

Tomášov/Fél elérhető a Facebook közösségi oldalon

**Lépjen be közösségünk közösségébe!
Ossza meg híreit, beszélgessen, vitázzon, lájkoljon!**

Az oldal Fél minden a lakosának és barátjának szól.

A község életével kapcsolatos információk megosztásának és a róla folytatott párbeszédnek a fóruma.

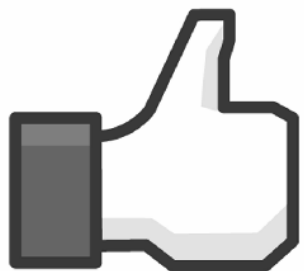
Informál a valós féli eseményekről.

Naptárában a tervezett féli események aktuális áttekintését adja.

Ha prezentálni szeretné saját rendezvényét, szólítsa meg az oldal adminisztrátorait!

Az oldal adminisztrátorai:

Barbora Rigóová
(b.rigoova@indexnoslus.sk)
és Lipka József
(lipka.jozef@azet.sk).

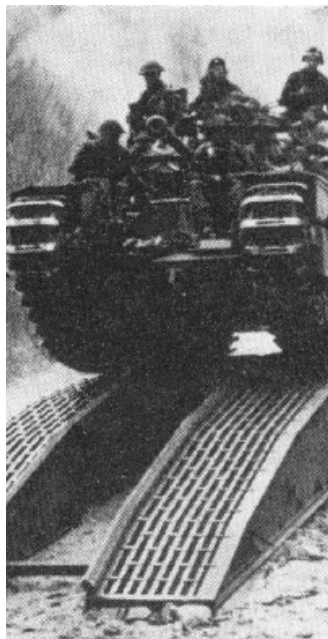

Egy év a pokolban

A régmúlt, a világtörténelem egy szelete egy féli szemtanú, **Blázsovics Imre** nyugdíjazott tanár úr szemével. Az alábbiakban a visszaemlékezés **második részét** közöljük.

A hegyes, erdős vidéken, olvadt hótól átázott talajon nehéz volt futni. Az út a hegyek között kacskaringózott. A menekülő német tankisták néhány gyalogost elgázoltak, így jobbnak láttuk kisebb csoportokban az úttól távolabb az erdő szélén haladni. Borzalmas látvány volt, ahogy az egyik kanyarban a lőszerrel megrakott német teherautó kigyulladt, a lőszer repkedett szanaszét, közben az előrevonuló oroszok, tankok kíséretében, ész nélkül lövöldözve vonultak előre, mi pedig az ól közelében a fák között hátra, mentve az életünket. A maradék kis csoportunk már majdnem átjutott a hegy túlsó oldalára. amikor hatalmas golyózáport kaptunk. Az orosz megfigyelők ugyanis észrevették, hogy az egyedüli egérút a szoroson át vezet. Ezt a terepet sorozatvelővel, úgynevezett Sztálin-orgonával lőtték. Az ágyúgolyók hullottak, mint a jégeső, az úton haladó lovas teherautók sorban robbantak, égtek. Az emberek, a lovak és kocsik eszeveszeten rohagásztak.

Borzalmas látvány volt. Néhány bajtársammal csak harminc méterre voltunk, az eléggé meredek hegyoldal fái közt vártuk, hogy majd csak megszűnik a lövöldözés, elfogy a lőszerük. Az egyik fa tövében meghózdva a bakancsomban meleget éreztem. Odanézek, hát látom, hogy a nadrágszáram véres. Ijedtemben nagyot kiáltottam, mire menten ott termett két bajtársam. Mercz bácsi tizedes, öreg harcos, tétovázás nélkül

A II. világháború - a világtörténelem legszörnyűbb háborúja

széttépte a nadrágszárat. Kilátszott a tenyéryi szilánk. Óvatosan felszabadította az alsónadrágot, akkor látszott, hogy még egy kisebb szilánk van a térdeim alatt a sípcsontban, így nem mehetünk tovább, ki kell húzni legalább a nagyobbik szilánkot.

Az öreg tapasztalt frontharcos, aki civilben kazánkovács volt. majd három hónapig a parancsnokom, vállalkozott a műtetre. Öcsém mindig is takarékosan bánt a pálinkájával, szerencsénkre, előhúzta a kulcsát, először a sebet fertőtlenítette, majd a torkomra erőltetett néhány deci pálinkáját. Sikertelenül kihúzni a nagyobbik szilánkot, kötszer hiányában az ingujjból lett kötszer.

Erre még emlékszem, ám egyszer csak elsötétült előttem minden. Kábultságomból ébredtem, nem tudtam elképzelni, hogy kerültem a teherautóra. Körülöttem az autó rakterében jajgató sebesültek között tértem észhez. A reggeli tavaszi napsütésben, rázós úton, iszonyú

fájdalmak közepette értünk be Tatabányára. Egy félig szétlőtt iskolaépület folyosóján raktak le bennünket, akik meg éltünk. Nem tudom mi lett a többiekkel. A vöröskeresztesek felvették az adatainkat, feljegyezték egészségi állapotunkat és teával kínáltak. Már délután lehetett, amikor az orvos odakerült hozzánk a folyosóra, ahol, mint a hasábfá, egymás mellett fekdüztünk, jajgatva.

A lőtt sebeket az egyik orvos, a szilánksebeket a másik (általólag doktor) két-két szanitéccal kezelték le. Beszédjüket nem nagyon értettük, de iparkodtak mindenkin segíteni. akin még lehetett. Érdekes módszert alkalmaztak. Nekem a két szilánk által okozott sebet lemosták valami undorító illatú csípős folyadékkal, majd tüzes rúddal leégették és piros kenőccsel bekenték, ezután bekötötték. Ebben az ideiglenes kórházban töltöttem néhány napot. Az ellátás siralmas volt, tea volt korlátlan mennyiségben az udvaron felállított tábori konyhából. Már azon gondolkodtam, hogy megszököm, viszont elriasztott az a hír, hogyan fogdossák össze a szökött katonákat. Sőt, még a civileket is majd gyűjtőtáborba viszik. Evégett álltam el terveimtől. Nagycsütörtökön orosz tisztből álló bizottság orvosi vizsgálat során szétválogatott bennünket. A járóképes sebesülteket Székesfehérvárra szállították, köztük engem is. Ott találkoztam volt társammal, így hatan lettünk, együtt a falunkból – volt leventék.

Sem bátyám, sem a többi nyolc falubeli társunk nem volt köztünk. Voltunk vagy ezren, akik fegyverekkel körülvéve vártunk további sorsunkra, éhen, szomjjan. Néhány óra múlva meg-

állt mellettünk egy tehergondorvából álló szerelvény. Nyolcvanasával betoloncoltak egy-egy vagonba és ránk zárták az ajtókat. Másnap egy általunk ismeretlen teherpályaudvaron megállt a szerelvény. Kinyitották a vagon ajtaját, de csak annyira, hogy egy zsák szárított kenyér, meg két kanna víz befért rajta, majd ismét bezárták. Borzalmas érzés fogott el. Hogyan lesz elosztva nyolcvan elcsigázott éhes ember között ez a minimális élelem? Szerencsére egy idősebb, német tiszt ruhába öltözött, fogolytársunk átvette a vagonparancsnoki megbízatást és ő nagyon is becsületesen parancsnokolt az utazásunk négy napja alatt.

Olyanok voltunk, mint a megriadt birkák, a vagonban siralmas, nyomott hangulat uralkodott. A szükséglet elvégzésére a vagon padlózatán kivágott nyílás szolgált. Az idő lassan telt, előfordult, hogy a szerelvény mellékvágányon órákat, sőt fél napokat várakozott. A negyedik nap, 1945. április 2-án, húsvéthétfőn gyönyörű napsütésben géppisztolyos orosz katonák vártak bennünket. Rémülten ugráltunk ki a vagonokból. Piros nadrágos, korbácsos pribékek felsorakoztattak nyolcasával („vöszem-vöszem”), és a városszéli öreg kaszárnyába menetelünk fegyveres díszkísérettel. A kapu előtt néhányszor átszámoltak bennünket és bevonultunk a szigorúan őrzött, magas, háromsoros, drótkerítéssel körbevett kaszárnyába. Biztonságban voltunk. Valódi fogolytábor, körülötte magas őrtornyokban gépfegyveres katonák vigyáztak ránk. (Máramarossziget)

Folytatás
a következő számban